

X. GIMNAZIJA „IVAN SUPEK“

Agencija za odgoj i obrazovanje
Liceo Scientifico Statale Seguenza
Gymnázium Pavla Jozefa Šafárika
Střední škola Náhorní
Aquilonis d.o.o.

Handbook for reluctant, struggling and poor readers

(project no. - 2016-1-HR01-KA201-022159)

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Izvještaj na temelju rezultata upitnika o navikama čitanja

Ova publikacija odražava isključivo stajalište autora publikacije i Komisija se ne može smatrati odgovornom prilikom uporabe informacija koje se u njoj nalaze!

Tablice	3
Slike	4
1. UVOD	5
2. UPITNIK.....	5
2.1. Demografski podaci.....	5
2.2. Rezultati istraživanja.....	6
2.2.1. Čitalačke navike	6
2.2.2. Motivacija za čitanje.....	19

Tablice

Tablica 1. Sudionici istraživanja po dobi i spolu	5
Tablica 2. Razina uživanja u čitanju	6
Tablica 3. Razina uživanja u čitanju s obzirom na dob učenika	6
Tablica 4. Razina uživanja u čitanju s obzirom na spol učenika	7
Tablica 5. Vrsta tekstova koje učenici biraju za čitanje	7
Tablica 6. Vrsta tekstova koje učenici biraju za čitanje s obzirom na dob	8
Tablica 7. Vrsta tekstova koje učenici biraju za čitanje s obzirom na spol	8
Tablica 8. Učenička preferencija znanstvenofantastičnih ili realističnih književnih djela	9
Tablica 9. Učeničke preferencija znanstvenofantastičnih ili realističnih književnih djela s obzirom na dob	10
Tablica 10. Učenička preferencija znanstvenofantastičnih ili realističnih književnih djela s obzirom na spol	10
Tablica 11. Učestalost čitanja	11
Tablica 12. Učestalost čitanja s obzirom na dob	11
Tablica 13. Učestalost čitanja s obzirom na spol	12
Tablica 14. Rang preferencije formata knjiga	13
Tablica 15. Odabir mjesta za čitanje	14
Tablica 16. Odabir mjesta za čitanje s obzirom na dob	15
Tablica 17. Odabir mjesta za čitanje s obzirom na spol	16
Tablica 18. Pretvaranje da se čita	16
Tablica 19. Prepoznavanje važnosti sposobnosti čitanja	17
Tablica 20. Ocjena vlastitog čitanja i uspjeh u tekućoj školskoj godini	17
Tablica 21. Rang vrste knjiga koje učenici vole čitati	17
Tablica 22. Učestalost čitanja po osobnom izboru	18
Tablica 23. Motivi za čitanje	19
Tablica 24. Čitanje knjiga iz školske knjižnice	20
Tablica 25. Broj naslova pročitanih tijekom školske godine	21
Tablica 26. Rang prepoznatih razloga za čitanje	21
Tablica 27. Rang kriterija biranja književnih djela	22
Tablica 28. Rang razloga zbog kojih učenici čitaju	23
Tablica 29. Rang razloga zbog kojih učenici ne čitaju više	24
Tablica 30. Postojanje dodatnih razloga za smanjeno čitanje književnih djela	24
Tablica 31. Najizgledniji trenutak za čitanje	25
Tablica 32. Prepoznavanje dobri i loših čitateljskih navika	26

Slike

Slika 1. Razina uživanja u čitanju s obzirom na dob učenika.....	7
Slika 2. Vrsta tekstova koje učenici biraju za čitanje s obzirom na dob	8
Slika 3. Vrsta tekstova koje učenici biraju za čitanje s obzirom na spol.....	9
Slika 4. Učeničke preferencija znanstvenofantastičnih ili realističnih književnih djela s obzirom na dob	10
Slika 5. Učestalost čitanja.....	11
Slika 6. Učestalost čitanja s obzirom na dob	12
Slika 7. Učestalost čitanja s obzirom na spol.....	13
Slika 8. Rang preferencije formata knjiga.....	14
Slika 9. Odabir mjesta za čitanje.....	15
Slika 10. Odabir mjesta za čitanje s obzirom na dob.....	16
Slika 11. Učestalost čitanja po osobnom izboru.....	19
Slika 12. Motivi za čitanje	20
Slika 13. Rang prepoznatih razloga za čitanje	22
Slika 14. Rang kriterija biranja književnih djela	23
Slika 15. Rang razloga zbog kojih učenici čitaju.....	24
Slika 16. Rang razloga zbog kojih učenici ne čitaju više	25
Slika 17. Najizgledniji trenutak za čitanje	26
Slika 18. Prepoznavanje dobri i loših čitateljskih navika	27

1. UVOD

Ovaj izvještaj dio je projekta Priručnik za neodlučne, posrnule i loše čitatelje koji je sufinancirao Erasmus + program. U izvještaju su prikazani rezultati online upitnika provedenog uz pomoć Google Docs alata. Cjeloviti upitnik prikazan je u aneksu ovog izvještaja.

2. UPITNIK

Cilj ovog istraživanja je analiza čitalačkih kompetencija učenika, a s ciljem utvrđivanja mogućih problema i smjernica za daljnje jačanje čitalačkih kompetencija. Instrument je osmišljen za potrebe projekta **Erasmus+ Priručnik za neodlučne, posrnule i loše čitatelje**. Upitnik je ispunilo **5331** učenika srednjih škola u 4 partnerske zemlje (Italija, Republika Češka, Slovačka i Hrvatska) u dobi od 15 do 18 godina.

2.1. Demografski podaci

U tablici 1 prikazani su osnovni demografski podaci ispitanika. U istraživanju je sudjelovao ukupno 5331 ispitanik, a uzorak je bio relativno ujednačen s obzirom na dobe skupine (15, 16, 17 i 18 godina). U istraživanju je sudjelovalo nešto više učenika (57,4%).

Tablica 1. Sudionici istraživanja po dobi i spolu

GODINE	f	%
15	1488	27,9
16	1321	24,8
17	1228	23,0
18	1294	24,3
Ukupno	5331	100,0

SPOL	f	%
muško	3062	57,4
žensko	2269	42,6
Ukupno	5331	100,0

2.2. Rezultati istraživanja

2.2.1. Čitalačke navike

Podaci o razini na kojoj učenici koji su sudjelovali u ovom istraživanju **uživaju u čitanju (pitanje 3)** vidljivi su iz tablice 2 i grafa 1.

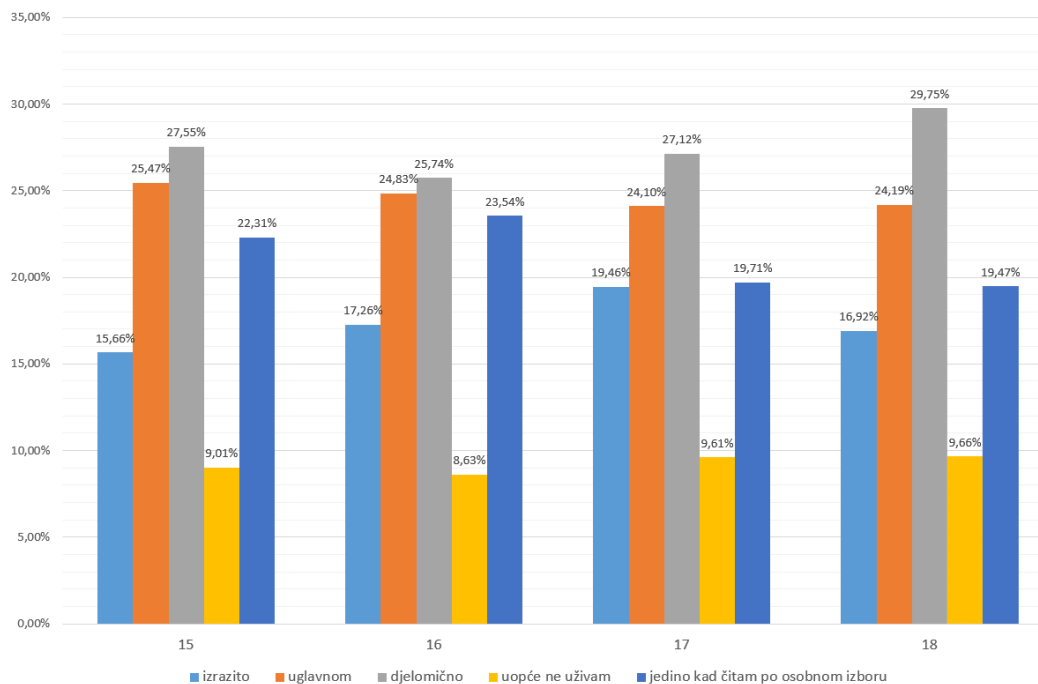
Tablica 2. Razina uživanja u čitanju

	f	%
izrazito	919	17,2
uglavnom	1316	24,7
djelomično	1468	27,5
uopće ne uživam	491	9,2
jedino kad čitam po osobnom izboru	1137	21,3
Ukupno	5331	100,0

Iz tablice 3 i slike x vidljivo je da učenici u dobi od 16 i 17 godina u većoj mjeri uživaju u čitanju od učenika u dobi od 15 i 18 godina. Navedene rezultate moguće je pojasniti razvojnim odnosom prema čitanju za učenike od 15 godina, a ponovni pad interesa za čitanje u dobi od 18 godina moguće je povezati s školskim obvezama i odlukama o daljnjem školovanju.

Tablica 3. Razina uživanja u čitanju s obzirom na dob učenika

	15		16		17		18	
	f	%	f	%	f	%	f	%
izrazito	233	15,66	228	17,26	239	19,46	219	16,92
uglavnom	379	25,47	328	24,83	296	24,10	313	24,19
djelomično	410	27,55	340	25,74	333	27,12	385	29,75
uopće ne uživam	134	9,01	114	8,63	118	9,61	125	9,66
jedino kad čitam po osobnom izboru	332	22,31	311	23,54	242	19,71	252	19,47
Ukupno	1488	100,00	1321	100,00	1228	100,00	1294	100,00

Slika 1. Razina uživanja u čitanju s obzirom na dob učenika

Tablica 4. Razina uživanja u čitanju s obzirom na spol učenika

	f	MUŠKO		ŽENSKO	
		f	%	f	%
izrazito	720	23,51	23,51	199	8,77
uglavnom	853	27,86	27,86	463	20,41
djelomično	672	21,95	21,95	796	35,08
uopće ne uživam	157	5,13	5,13	334	14,72
jedino kad čitam po osobnom izboru	660	21,55	21,55	477	21,02
Ukupno	3062	100,00	100,00	2269	100,00

Podaci o **vrstama tekstova koje učenici biraju za čitanja, a koji nisu u okviru propisanih školskih naslova (pitanje 4)** prikazani su u tablici x, a iz koje je vidljivo da učenici najčešće biraju tiskanje knjige (28,7%) i websajtove (28,3%) te da u najmanjoj mjeri biraju e-knjige (9,45).

Tablica 5. Vrsta tekstova koje učenici biraju za čitanje

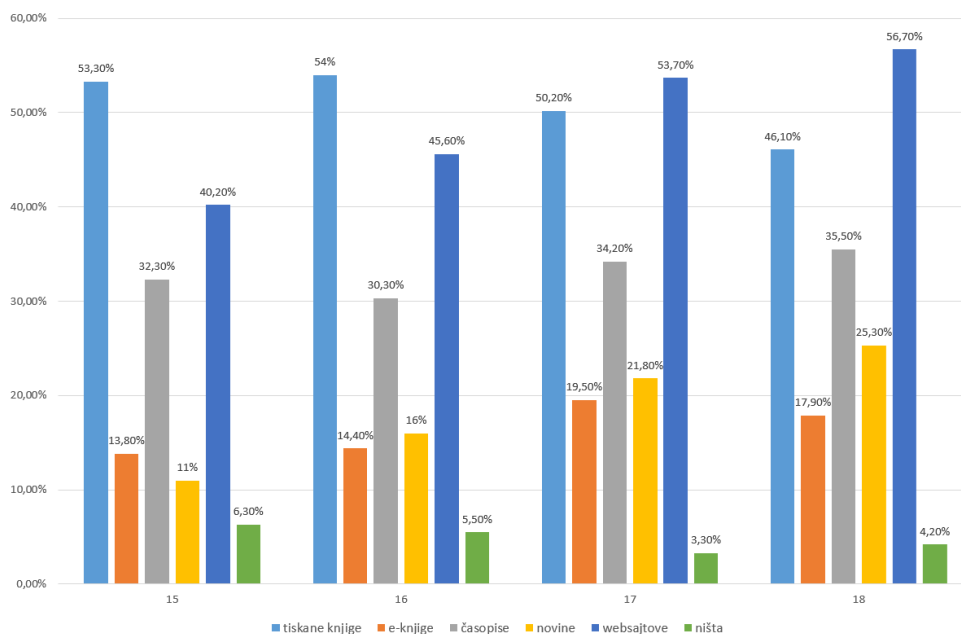
	f	%
tiskane knjige	2719	29,7
e-knjige	866	9,4
časopise	1760	19,2
novine	970	10,6

websajtove	2594	28,3
ništa	261	2,8
Ukupno	9170	100,0

Ujednačeni izbor vrste tekstova s obzirom na životnu dob (tablica 7 i slika x).

Tablica 6. Vrsta tekstova koje učenici biraju za čitanje s obzirom na dob

	15		16		17		18	
	f	%	f	%	f	%	f	%
tiskane knjige	793	53,3	714	54,0	616	50,2	596	46,1
e-knjige	206	13,8	190	14,4	239	19,5	231	17,9
časopise	481	32,3	400	30,3	420	34,2	459	35,5
novine	163	11,0	212	16,0	268	21,8	327	25,3
websajtove	598	40,2	602	45,6	660	53,7	734	56,7
ništa	93	6,3	73	5,5	41	3,3	54	4,2
Ukupno	1488	100,0	1321	100,0	1228	100,0	1294	100,0

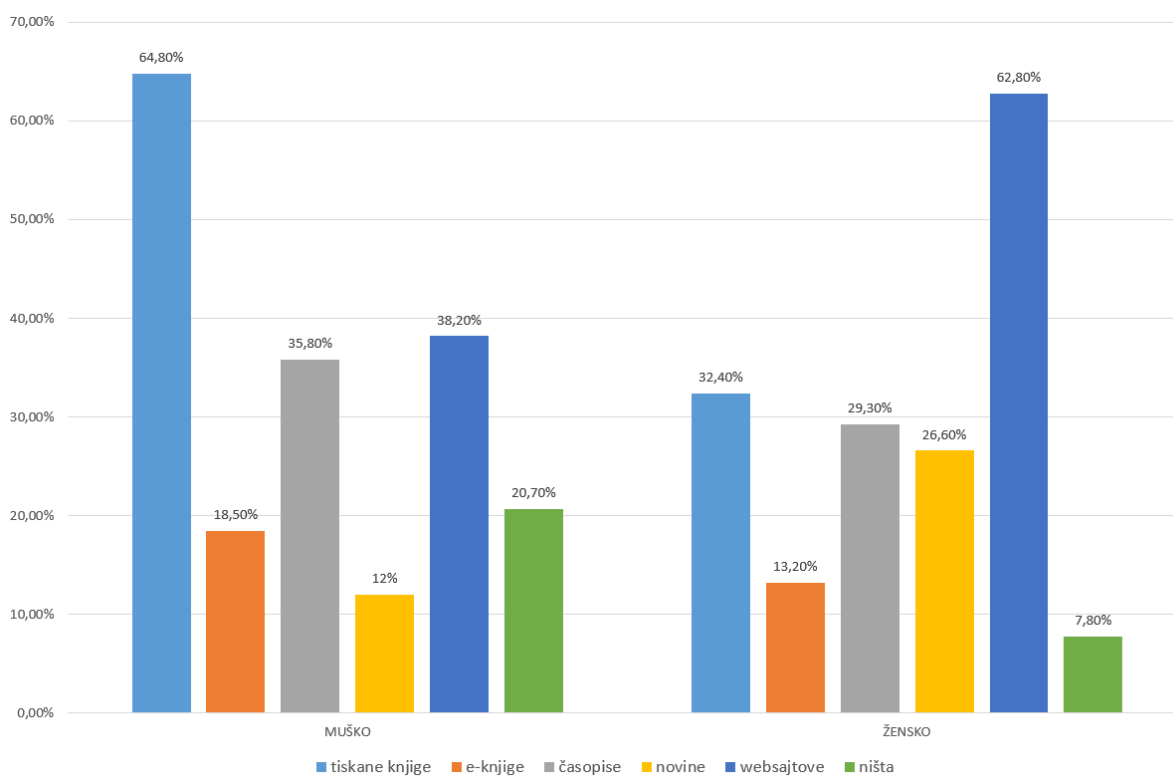
Slika 2. Vrsta tekstova koje učenici biraju za čitanje s obzirom na dob

Podaci iz istraživanja prikazani u tablici 6 i slici x ukazuju na dominantni odabir tekstova na websajtovima (62,8%) od strane djevojčica i tiskanih knjiga (64,8%) od strane dječaka.

Tablica 7. Vrsta tekstova koje učenici biraju za čitanje s obzirom na spol

MUŠKO ŽENSKO

	f	%	f	%
tiskane knjige	1983	64,8	736	32,4
e-knjige	567	18,5	299	13,2
časopise	1096	35,8	664	29,3
novine	367	12,0	603	26,6
websajtove	1170	38,2	1424	62,8
ništa	83	20,7	178	7,8
Ukupno	3062	100,0	2269	100,0

Slika 3. Vrsta teksta koje učenici biraju za čitanje s obzirom na spol

U tablici x prikazane su učeničke **preferencije znanstvenofantastičnih ili realističnih književnih djela (pitanje 5)**. Iz navedenih podataka je vidljiva mala razlika u odabiru određene vrste književnog djela, pri čemu 51,9% učenika radije bira znanstvenofantastična književna djela.

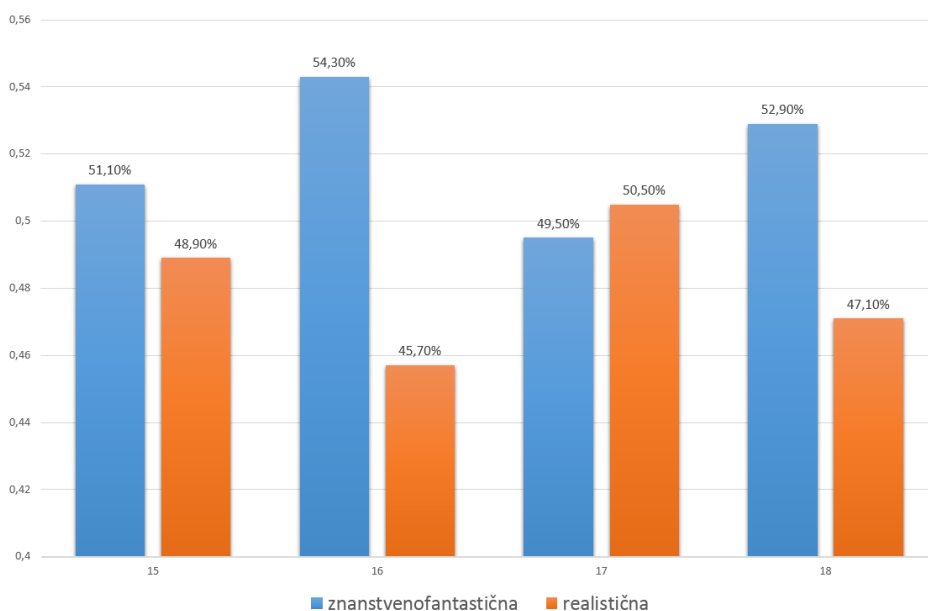
Tablica 8. Učenička preferencija znanstvenofantastičnih ili realističnih književnih djela

	f	%
znanstvenofantastična	2769	51,9
realistična	2562	48,1
Ukupno	5331	100,0

Najveća razlika u preferenciji znanstvenofantastičnih ili realističnih književnih djela je kod učenika u dobi od 16 godina pri čemu je uočljiva preferencija prema znanstvenofantastičnim djelima, slično kao i u dobi od 18 godina.

Tablica 9. Učeničke preferencija znanstvenofantastičnih ili realističnih književnih djela s obzirom na dob

	15		16		17		18	
	f	%	f	%	f	%	f	%
znanstvenofantastična	760	51,1	717	54,3	608	49,5	684	52,9
realistična	728	48,9	604	45,7	620	50,5	610	47,1
Ukupno	1488	100,0	1321	100,0	1228	100,0	1294	100,0

Slika 4. Učeničke preferencija znanstvenofantastičnih ili realističnih književnih djela s obzirom na dob

U tablici 10 i na slici x prikazane su razlike u učeničkim preferencijama književnih djela s obzirom na spol, pri čemu je uočeno da nešto veći broj učenika preferira znanstvenofantastična djela (54,74%) dok veći broj učenica preferira realistična književna djela (51,83%).

Tablica 10. Učenička preferencija znanstvenofantastičnih ili realističnih književnih djela s obzirom na spol

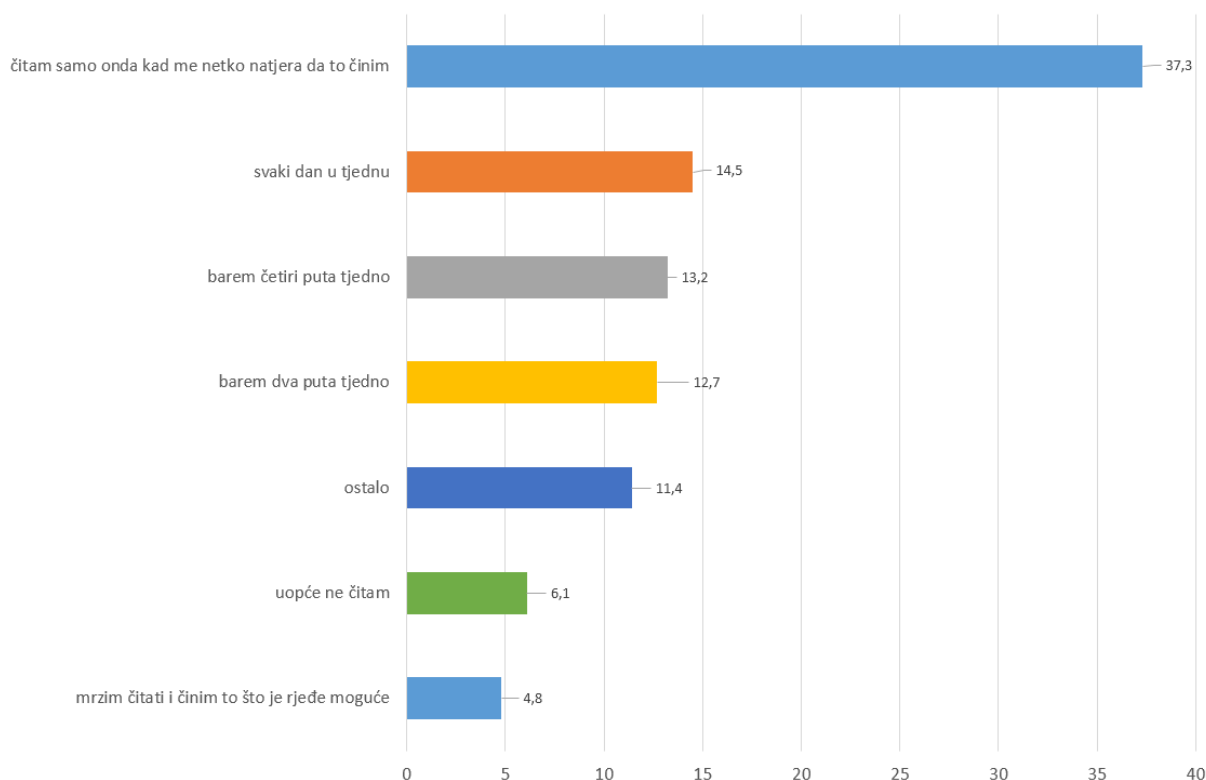
	MUŠKO		ŽENSKO	
	f	%	f	%
znanstvenofantastična	1676	54,74	1093	48,17
realistična	1386	45,26	1176	51,83
Ukupno	3062	100,00	2269	100,00

Na osnovu podataka iz pitanja o **vremenu koje učenici provode čitajući (pitanje 6)** prikazanih u tablici 11 i na slici x, vidljivo je da najveći broj učenika čita samo onda kad ih netko natjera na čitanje

(37,3%), dok 14,5% učenika čita svaki dan u tjednu. S druge strane, samo 4,8% učenika je odabralo odgovor da mrze čitati i da čine to što je rjeđe moguće.

Tablica 11. Učestalost čitanja

	f	%
čitam samo onda kad me netko natjera da to činim	1989	37,3
svaki dan u tjednu	774	14,5
barem četiri puta tjedno	704	13,2
barem dva puta tjedno	678	12,7
ostalo	607	11,4
uopće ne čitam	324	6,1
mrzim čitati i činim to što je rjeđe moguće	255	4,8
Ukupno	5331	100,0

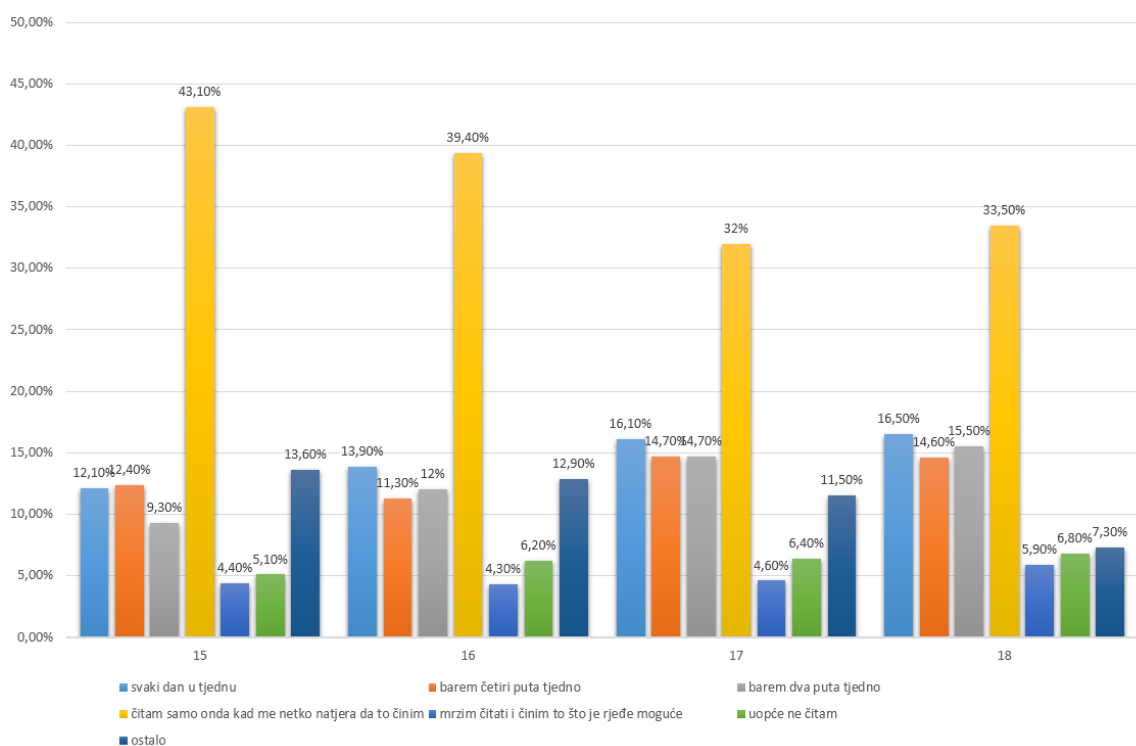
Slika 5. Učestalost čitanja

Prema dodatnim analizama u kojima su uspoređeni podaci o učestalosti čitanja i dobi adolescenata, a koji su prikazani u tablici 12 na slici x vidljiv je lagani porast učestalosti čitanja s dobi adolescenata.

Tablica 12. Učestalost čitanja s obzirom na dob

15		16		17		18	
f	%	f	%	f	%	f	%

svaki dan u tjednu	180	12,1	183	13,9	198	16,1	213	16,5
barem četiri puta tjedno	185	12,4	149	11,3	181	14,7	189	14,6
barem dva puta tjedno	139	9,3	159	12,0	180	14,7	200	15,5
čitam samo onda kad me netko natjera da to činim	641	43,1	521	39,4	393	32,0	434	33,5
mrzim čitati i činim to što je rjeđe moguće	65	4,4	57	4,3	57	4,6	76	5,9
uopće ne čitam	76	5,1	82	6,2	78	6,4	88	6,8
ostalo	202	13,6	170	12,9	141	11,5	94	7,3
Ukupno	1488	100,0	1321	100,0	1228	100,0	1294	100,0

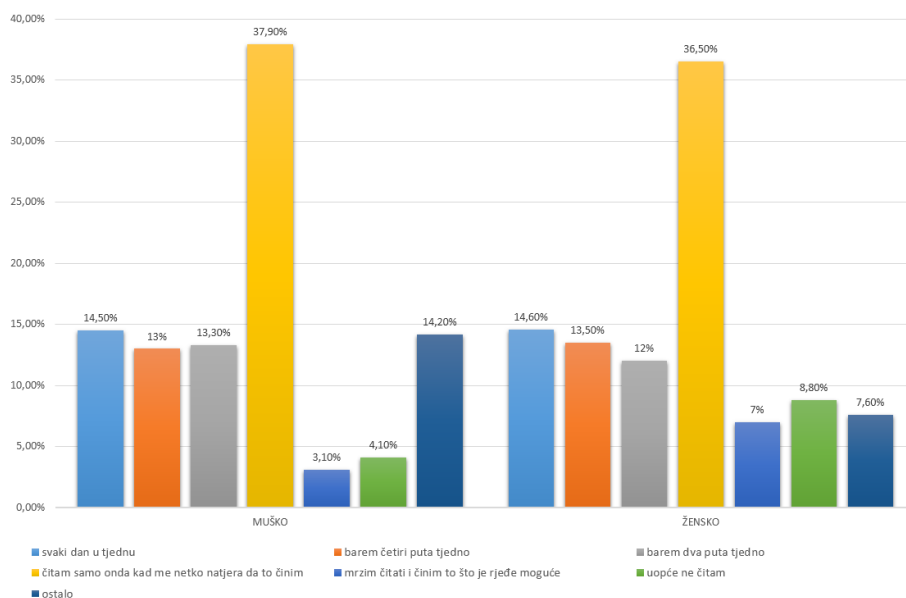
Slika 6. Učestalost čitanja s obzirom na dob

Kod usporedbe učestalosti čitanja s obzirom na spol koja je prikazana u tablici 13 i na slici x, nisu uočene veće razlike između učenika i učenica u učestalosti čitanja.

Tablica 13. Učestalost čitanja s obzirom na spol

	MUŠKO		ŽENSKO	
	f	%	f	%
svaki dan u tjednu	443	14,5	331	14,6
barem četiri puta tjedno	397	13,0	307	13,5
barem dva puta tjedno	406	13,3	272	12,0
čitam samo onda kad me netko natjera da to činim	1160	37,9	829	36,5

mrzim čitati i činim to što je rjeđe moguće	96	3,1	159	7,0
uopće ne čitam	125	4,1	199	8,8
ostalo	435	14,2	172	7,6
Ukupno	3062	100,0	2269	100,0

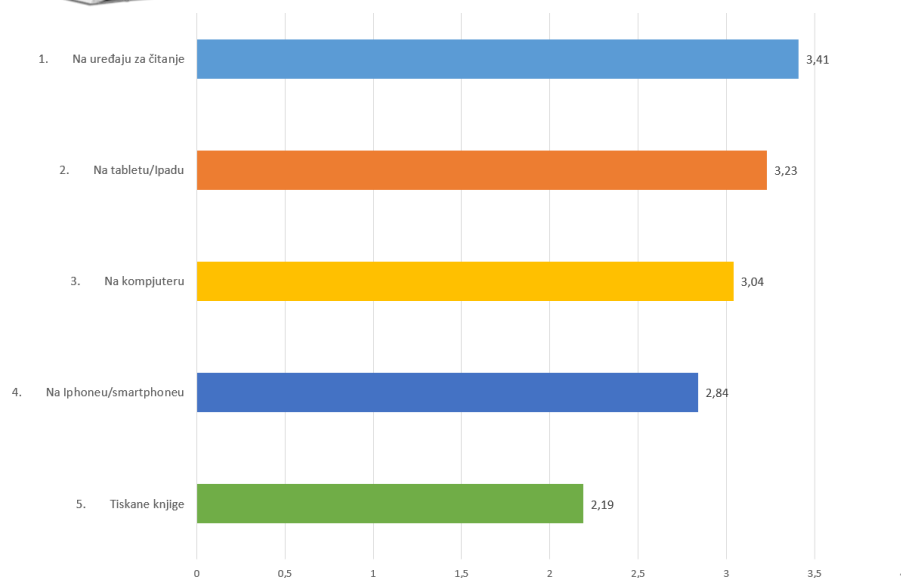

Slika 7. Učestalost čitanja s obzirom na spol

Zanimljivi su podaci o **rangu preferencija formata knjige (pitanje 7)** kod adolescenata prikazani u tablici 14 i na slici x. Učenici u najvećoj mjeri preferiraju čitanje na uređaju za čitanje ($M=3,41$; $SD=1,285$), a njihov odabir je u najmanjoj mjeri tiskana knjiga ($M=2,19$; $SD=1,543$).

Tablica 14. Rang preferencije formata knjiga

	N	M	SD
1. Na uređaju za čitanje	4379	3,41	1,285
2. Na tabletu/lpadu	4405	3,23	1,204
3. Na kompjuteru	4486	3,04	1,319
4. Na Iphoneu/smartphoneu	4576	2,84	1,416
5. Tiskane knjige	5018	2,19	1,543

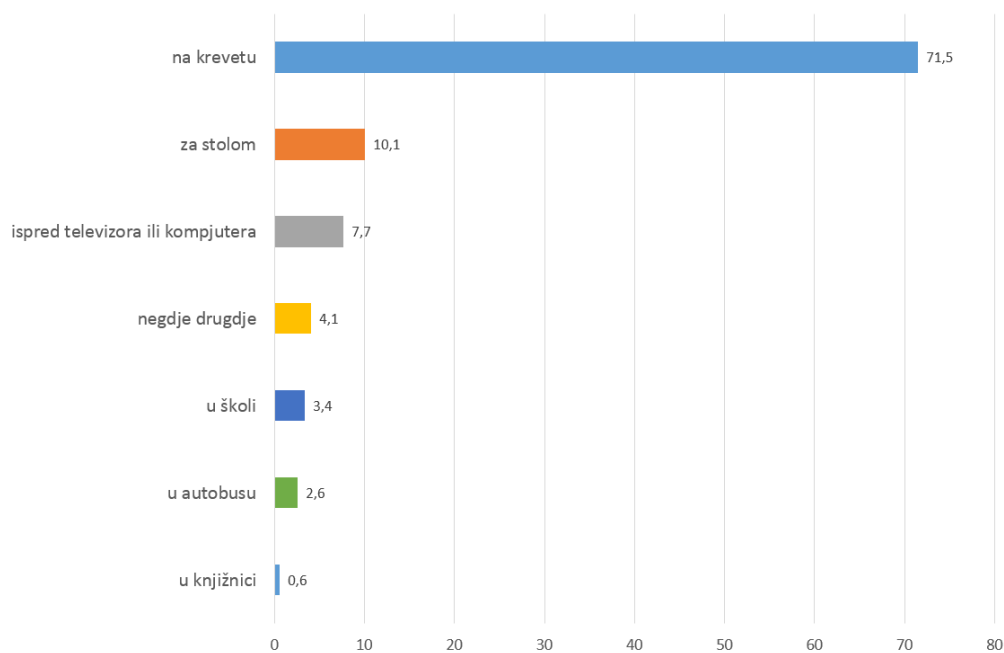

Slika 8. Rang preferencije formata knjiga

Rezultati prikazani u tablici 15 i na slici x, odnose se na **mjesto koje učenici biraju za čitanje (pitanje 8)**. Prema dobivenim podacima adolescenti u velikoj većini biraju krevet (71,5%), a najrjeđe čitaju u knjižnici (0,6%).

Tablica 15. Odabir mjesta za čitanje

	f	%
na krevetu	3811	71,5
za stolom	539	10,1
ispred televizora ili kompjutera	411	7,7
negdje drugdje	219	4,1
u školi	183	3,4
u autobusu	136	2,6
u knjižnici	32	0,6
Ukupno	5331	100,0

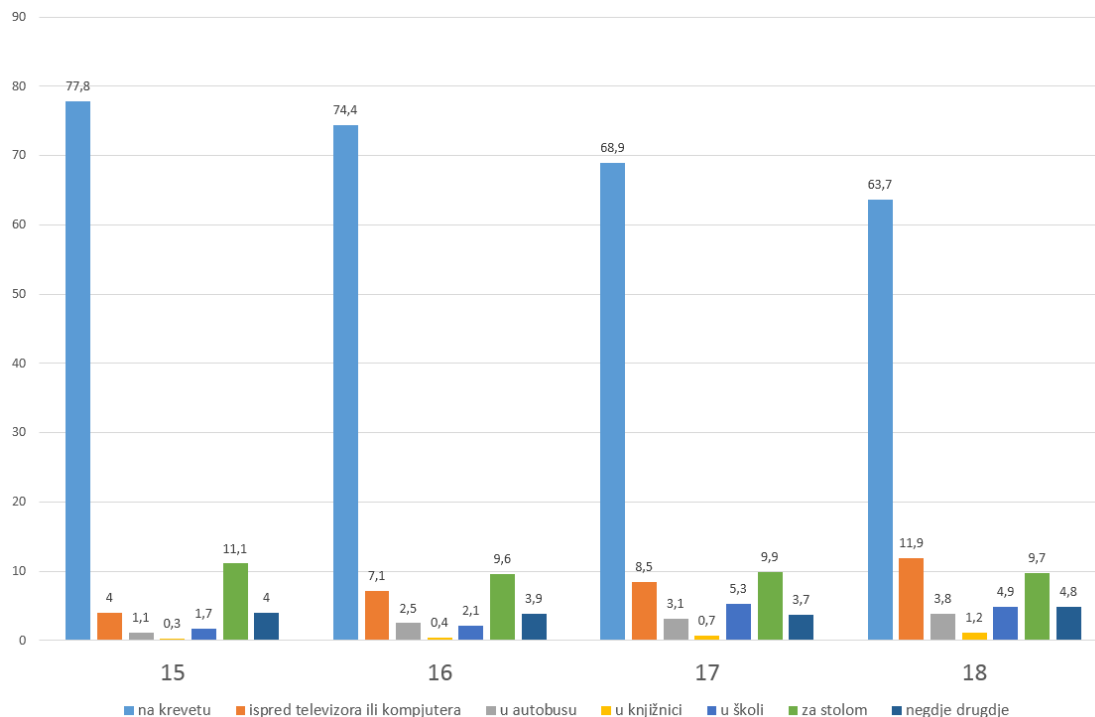

Slika 9. Odabir mjesta za čitanje

Kod usporedbe odabira mjesta za čitanje s obzirom na dob koja je prikazana u tablici 16 i na slici x, nisu uočene veće razlike između učenika i učenica u odabiru mjesta za čitanje s obzirom na dob.

Tablica 16. Odabir mjesta za čitanje s obzirom na dob

	15		16		17		18	
	f	%	f	%	f	%	f	%
na krevetu	1158	77,8	983	74,4	846	68,9	824	63,7
ispred televizora ili kompjutera	59	4,0	94	7,1	104	8,5	154	11,9
u autobusu	16	1,1	33	2,5	38	3,1	49	3,8
u knjižnici	4	0,3	5	0,4	8	0,7	15	1,2
u školi	26	1,7	28	2,1	65	5,3	64	4,9
za stolom	165	11,1	127	9,6	121	9,9	126	9,7
negdje drugdje	60	4,0	51	3,9	46	3,7	62	4,8
Ukupno	1488	100,0	1321	100,0	1228	100,0	1294	100,0

Slika 10. Odabir mjesta za čitanje s obzirom na dob

U tablici 17 je vidljivo nešto učestalije čitanje ispred televizora i kompjutera kod učenika što može ukazivati na njihovu sklonost bavljenja s više stvari u isto vrijeme.

Tablica 17. Odabir mjesta za čitanje s obzirom na spol

	MUŠKO		ŽENSKO	
	f	%	f	%
na krevetu	2488	81,3	1323	58,3
ispred televizora ili kompjutera	77	2,5	334	14,7
u autobusu	78	2,5	58	2,6
u knjižnici	9	0,3	23	1,0
u školi	56	1,8	127	5,6
za stolom	258	8,4	281	12,4
negdje drugdje	96	3,1	123	5,4
Ukupno	3062	100,0	2269	100,0

1.1 9. Jeste li se ikad pretvarali da čitate knjigu, premda to uistinu niste činili?

Tablica 18. Pretvaranje da se čita

	f	%
jesam	2717	51,0

nisam	2614	49,0
Ukupno	5331	100,0

1.2 10. Mislite li da je sposobnost čitanja važna za ljude?

Tablica 19. Prepoznavanje važnosti sposobnosti čitanja

	f	%
da, važna je	4966	93,2
nije važna	365	6,8
Ukupno	5331	100,0

1.3 11. Kada biste danas mogli sebi dati ocjenu o tome kako dobro čitate, uzimajući u obzir svoje godine i razinu obrazovanja, koja bi to ocjena bila?

Tablica 20. Ocjena vlastitog čitanja i uspjeh u tekućoj školskoj godini

	Ocjena vlastitog čitanja		Uspjeh u tekućoj školskoj godini	
	f	%	f	%
Nedovoljan (1)	887	17,2	805	15,8
Dovoljan (2)	1042	20,2	969	19,0
Dobar (3)	1120	21,7	1018	19,9
Vrlo dobar (4)	1311	25,4	1429	28,0
Odličan (5)	809	15,7	887	17,4
Ukupno	5169	100,0	5108	100,0

U tablici x naveden je rang **vrsta knjiga koje učenici vole čitati (pitanje 12)**, a iz čega je vidljivo da su časopisi i novine najčešći izbor ($M=8,33$; $SD=3,953$), a da ih slijede avanturističke knjige ($M=8,07$; $SD=2,945$) i realistička fikcija ($M=7,84$; $SD=3,046$). Učenici u najmanjoj mjeri čitaju knjige o sportu ($M=4,88$; $SD=4,399$) i poeziju ($M=5,6$; $SD=3,235$).

Tablica 21. Rang vrste knjiga koje učenici vole čitati

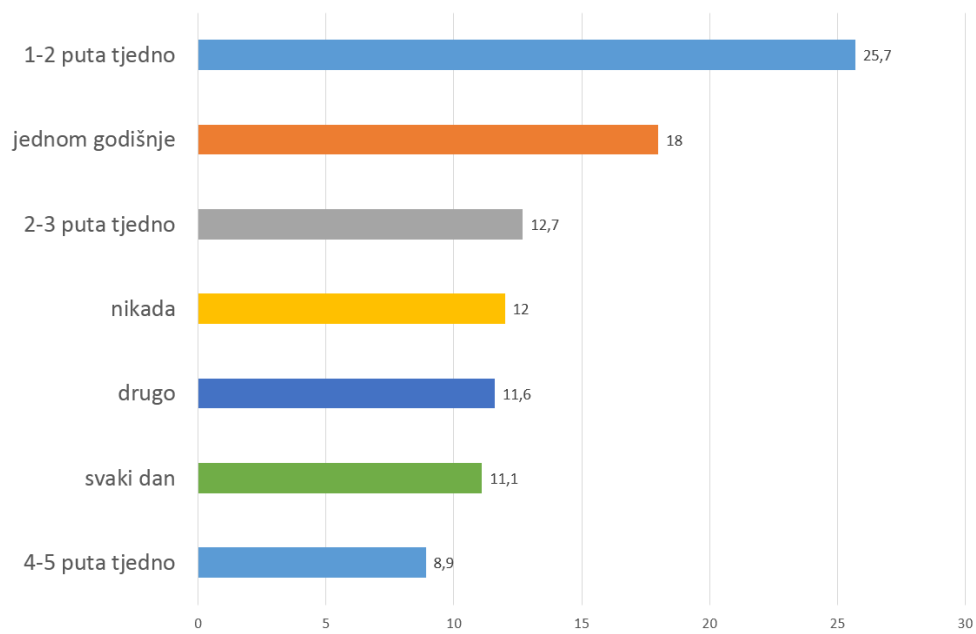
	N	M	SD
Časopisi i novine	4821	8,33	3,953
Avanturističke knjige	4818	8,07	2,945
Realistička fikcija	4711	7,84	3,046

Krimići	4864	7,73	3,324
Fantasy, mitovi i legende	4899	7,49	3,811
Povijesna fikcija	4663	7,11	3,214
Biografije i autobiografije	4720	7,07	3,95
Horror	4845	6,98	3,489
Science Fiction	4862	6,84	3,878
Western	4649	6,29	3,751
Informativne knjige	4823	5,83	3,696
Poezija	4748	5,6	3,235
Knjige o sportu	4908	4,88	4,399

Učenici su upitani o učestalosti čitanja po osobnom izboru izvan okvira propisanih školskih naslova (**pitanje 13**) te je utvrđeno da 25,7% učenika čita izvan školske literature 1-2 puta tjedno, dok 18% učenika po osobnom izboru čita jednom godišnje. Navedeni podaci prikazani su u tablici 22 i na slici x.

Tablica 22. Učestalost čitanja po osobnom izboru

	f	%
nikada	639	12,0
jednom godišnje	961	18,0
1-2 puta tjedno	1372	25,7
2-3 puta tjedno	678	12,7
4-5 puta tjedno	473	8,9
svaki dan	591	11,1
drugo	617	11,6
Ukupno	5331	100,0

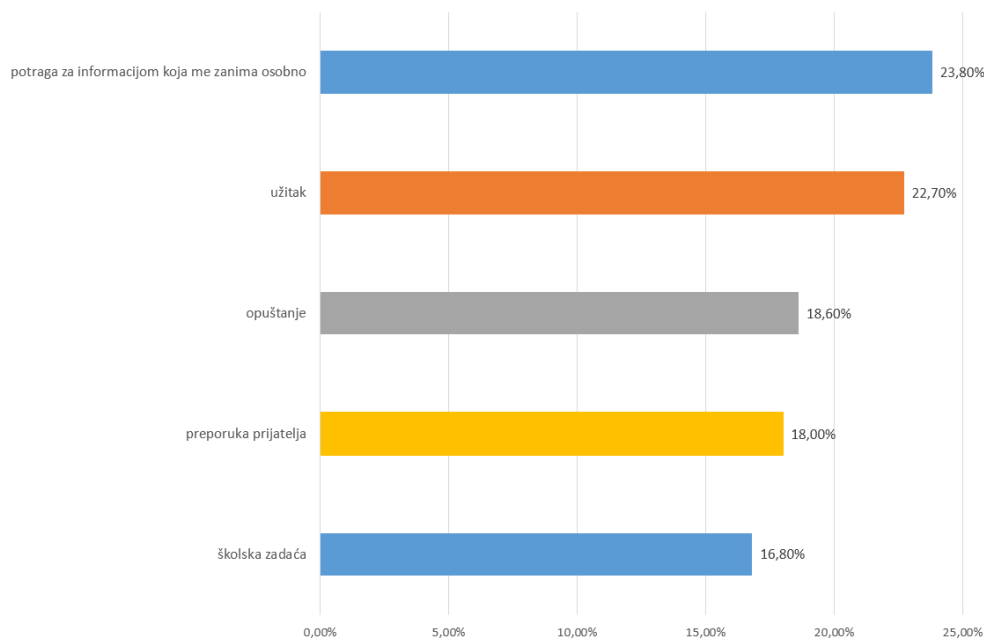
Slika 11. Učestalost čitanja po osobnom izboru

I) 2.2.2. Motivacija za čitanje

Kada je riječ o **motivaciji za čitanje (pitanje 14)**, kao što je prikazano u tablici 23 i na slici x, najčešći motiv za čitanje je potraga za informacijom koja učenike zanima osobno (23,8%) te užitak (22,7%).

Tablica 23. Motivi za čitanje

	f	%
potraga za informacijom koja me zanima osobno	1324	23,80%
užitak	1265	22,70%
opuštanje	1037	18,60%
preporuka prijatelja	1002	18,00%
školska zadaća	937	16,80%
Ukupno	5565	100,0%

Slika 12. Motivi za čitanje

U upitniku je postavljeno i **otvoreno pitanje u okviru kojeg su učenici imali priliku odgovorit u kojem slučaju bi čitali više (pitanje 15)**. Učenici su uglavnom odgovarali da bi čitali više kad bi:

1. Imali više vremena
2. Knjige bile zanimljivije
3. Bilo manje školskih obveza

Pitanje 16 odnosilo se na korištenje školske knjižnice (posuđivanje i čitanje knjiga iz školske knjižnice). Dobiveni rezultati prikazani su u tablici 24, a prema podacima učenici prepoznali da bi čitali više kad bi imali više vremena (55,6%), dok nešto manji postotak smatra da bi čitali više kad bi knjige bile zabavnije (44,4%).

Tablica 24. Čitanje knjiga iz školske knjižnice

	N	%	% odgovora
imala više vremena	2967	55,6%	67,0%
knjige bile zabavnije	2369	44,4%	53,5%
	5336	100,0%	120,5%

U tablici 25 prikazani su podaci o **pročitanim neobaveznim književnim naslovima, fikcijskog, SF, fantasy, kriminalističkog žanra koje učenici pročitaju tijekom trajanja redovne školske godine (pitanje 17)**. Iz navedenih podataka vidljivo je da gotovo polovica učenika pročita 1-4 neobavezna naslova tijekom školske godine (47,4%), dok 21,1% učenika nikad ne čita neobavezne naslove.

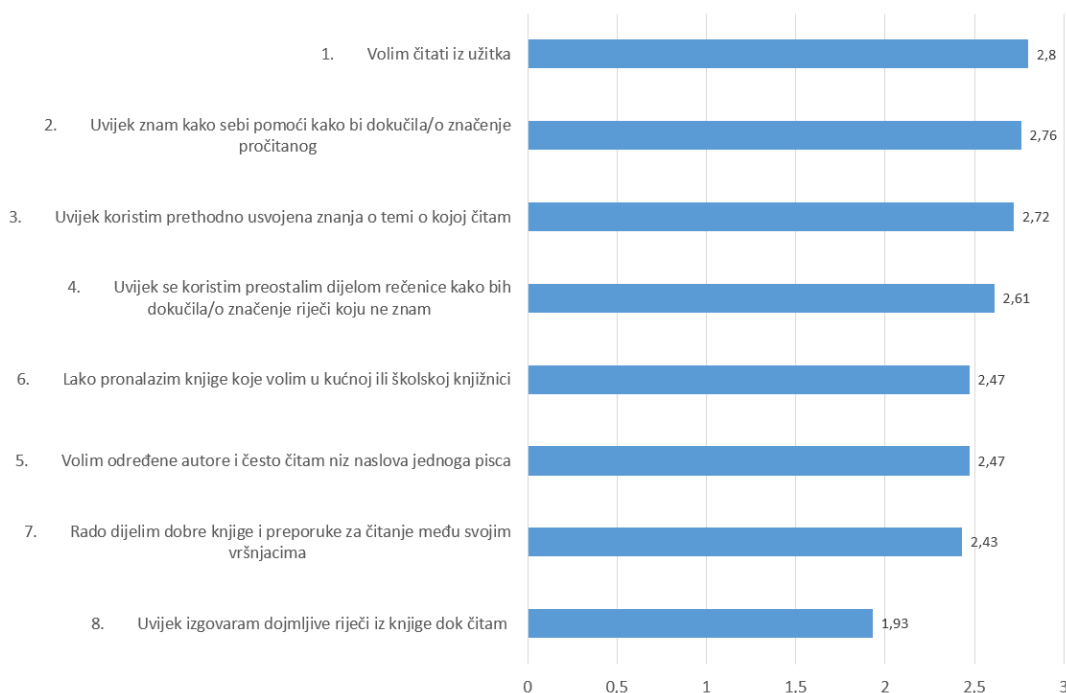
Tablica 25. Broj naslova pročitanih tijekom školske godine

	Neobavezni naslovi		Obavezni školski naslovi	
	f	%	f	%
1-4	2527	47,4	1675	31,4
5-10	999	18,7	1499	28,1
10-15	377	7,1	1039	19,5
više od 16	301	5,6	535	10,0
nikad ne čitam neobavezne književne naslove	1127	21,1	583	10,9
Ukupno	5331	100,0	5331	100,0

U tablici 26 i na slici x navedeni su **razlozi za čitanje (pitanje 19)**, iz kojih je vidljivo da najviše učenika *voli čitati iz užitka* ($M=2,80$; $SD=1,079$), te kako bi *pomogli sebi i dokučili o značenju pročitano* ($M=2,76$; $SD=1,009$).

Tablica 26. Rang prepoznatih razloga za čitanje

	N	M	SD
1. Volim čitati iz užitka	4925	2,80	1,079
2. Uvijek znam kako sebi pomoći kako bi dokučila/o značenje pročitano	4940	2,76	1,009
3. Uvijek koristim prethodno usvojena znanja o temi o kojoj čitam	4957	2,72	,964
4. Uvijek se koristim preostalim dijelom rečenice kako bih dokučila/o značenje riječi koju ne znam	4979	2,61	,997
5. Volim određene autore i često čitam niz naslova jednoga pisca	3927	2,47	1,152
6. Lako pronalazim knjige koje volim u kućnoj ili školskoj knjižnici	4890	2,47	1,058
7. Rado dijelim dobre knjige i preporuke za čitanje među svojim vršnjacima	4940	2,43	1,128
8. Uvijek izgovaram dojmljive riječi iz knjige dok čitam	5022	1,93	,956

1.4

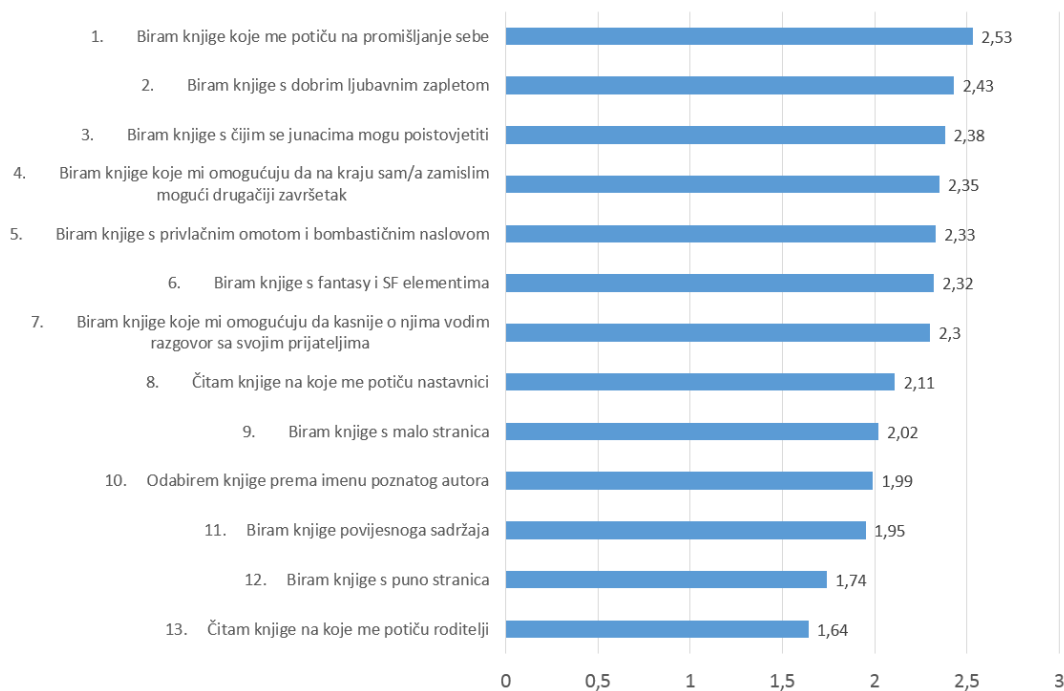
Slika 13. Rang prepoznatih razloga za čitanje

Učenici su upitani o **kriterijima prema kojima biraju književna djela (pitanje 20)**, a rezultati su prikazani u tablici 27 i na slici x. Učenici najčešće biraju *knjige koje iz potiču na promišljanje sebe* ($M=2,53$; $SD=1,033$) te *knjige s dobrim ljubavnim zapletom* ($M=2,43$; $SD=1,119$). Najmanje čitaju *knjige na koje ih potiču roditelji* ($M=1,64$; $SD=0,872$).

Tablica 27. Rang kriterija biranja književnih djela

	N	M	SD
1. Biram knjige koje me potiču na promišljanje sebe	4953	2,53	1,033
2. Biram knjige s dobrim ljubavnim zapletom	4909	2,43	1,119
3. Biram knjige s čijim se junacima mogu poistovjetiti	4894	2,38	1,026
4. Biram knjige koje mi omogućuju da na kraju sam/a zamislim mogući drugačiji završetak	4919	2,35	1,073
5. Biram knjige s privlačnim omotom i bombastičnim naslovom	4912	2,33	1,035
6. Biram knjige s fantasy i SF elementima	4917	2,32	1,145
7. Biram knjige koje mi omogućuju da kasnije o njima vodim razgovor sa svojim prijateljima	4903	2,3	1,039
8. Čitam knjige na koje me potiču nastavnici	4920	2,11	0,95
9. Biram knjige s malo stranica	4931	2,02	1,022
10. Odabirem knjige prema imenu poznatog autora	5004	1,99	0,981
11. Biram knjige povijesnoga sadržaja	4889	1,95	0,983
12. Biram knjige s puno stranica	4925	1,74	0,844

13. Čitam knjige na koje me potiču roditelji 4913 1,64 0,872

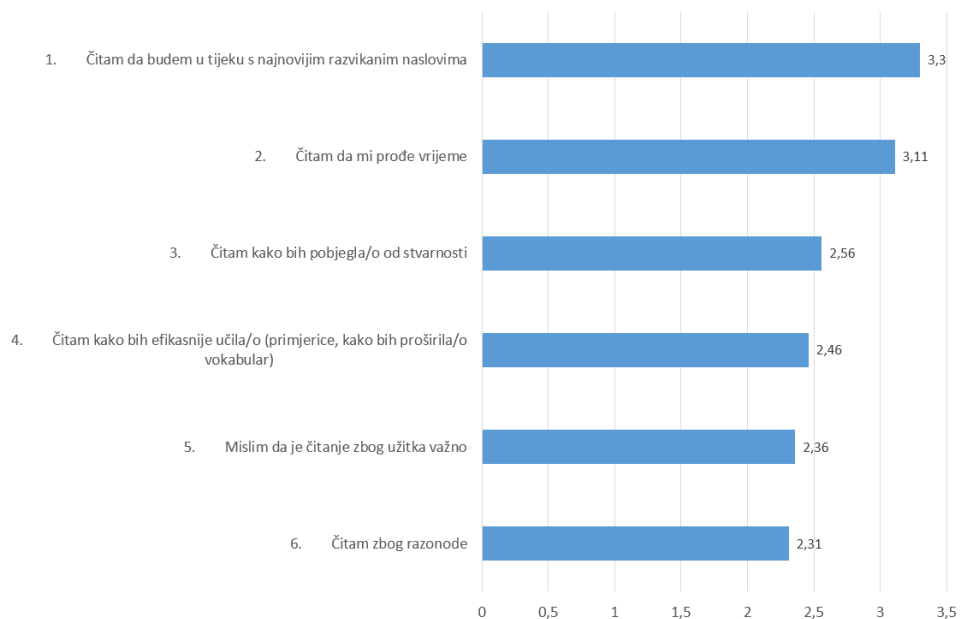

Slika 14. Rang kriterija biranja književnih djela

U tablici 28 i na slici x prikazani su **glavni razlozi zbog kojih učenici i učenice čitaju (pitanje 21)**. Iz podataka je vidljivo da je glavni razlog za čitanje. Najveći broj učenika čita kako bi bili u *tijeku s najnovijim razvikanim naslovima* ($M=3,3$; $SD=1,182$) te kako bi im *brže prošlo vrijeme* ($M=3,11$; $SD=1,237$). Učenici u *najmanjoj mjeri čitaju zbog razonode* ($M=2,31$; $SD=1,147$).

Tablica 28. Rang razloga zbog kojih učenici čitaju

	N	M	SD
1. Čitam da budem u tijeku s najnovijim razvikanim naslovima	4952	3,3	1,182
2. Čitam da mi prođe vrijeme	4961	3,11	1,237
3. Čitam kako bih pobjegla/o od stvarnosti	4991	2,56	1,299
4. Čitam kako bih efikasnije učila/o (primjerice, kako bih proširila/o vokabular)	4967	2,46	1,079
5. Mislim da je čitanje zbog užitka važno	4971	2,36	1,258
6. Čitam zbog razonode	4983	2,31	1,147

Slika 15. Rang razloga zbog kojih učenici čitaju

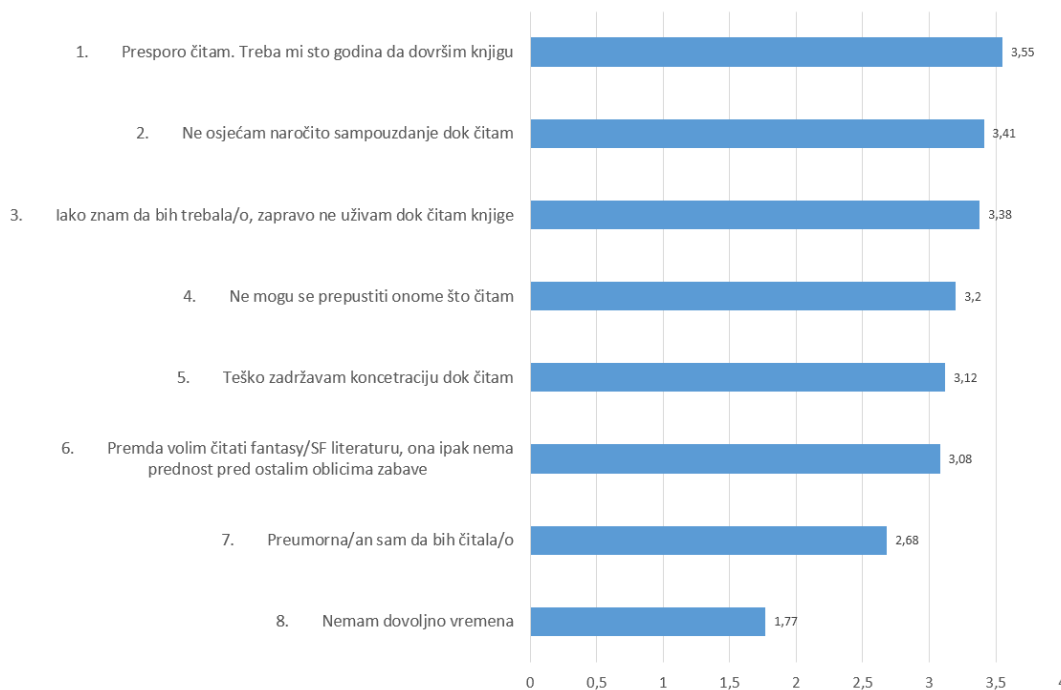
U upitniku je postavljeno i pitanje o **razlozima zbog kojih učenici ne čitaju više (pitanje 22 i 23)**, prema dobivenim podacima prikazanim u tablici 29 i slici x, glavni razlog zbog kojeg učenici ne čitaju je *osjećaj da čitaju sporo* ($M=3,55$; $SD=1,322$) i *loše samopouzdanje koje imaju dok čitaju* ($M=3,41$; $SD=1,223$). *Nedostatak vremena* je prepoznat kao najmanje značajan razlog za nečitanje ($M=1,77$; $SD=1,062$). Kako bi se dobili što iscrpniji podaci o razlozima za nečitanje, postavljeno je i pitanje o dodatnim razlozima (tablica 30), pri čemu je 85,5% učenika odgovorilo da nema dodatnih razloga zbog kojih ne čitaju.

Tablica 29. Rang razloga zbog kojih učenici ne čitaju više

	N	M	SD
1. Presporo čitam. Treba mi sto godina da dovršim knjigu	4901	3,55	1,322
2. Ne osjećam naročito sampouzdanje dok čitam	4919	3,41	1,223
3. Iako znam da bih trebala/o, zapravo ne uživam dok čitam knjige	4898	3,38	1,307
4. Ne mogu se prepustiti onome što čitam	4904	3,20	1,200
5. Teško zadržavam koncentraciju dok čitam	4907	3,12	1,324
6. Premda volim čitati fantasy/SF literaturu, ona ipak nema prednost pred ostalim oblicima zabave	4909	3,08	1,238
7. Preumorna/an sam da bih čitala/o	4911	2,68	1,238
8. Nemam dovoljno vremena	5040	1,77	1,062

Tablica 30. Postojanje dodatnih razloga za smanjeno čitanje književnih djela

da	758	14,2
ne	4573	85,8
Ukupno	5331	100,0

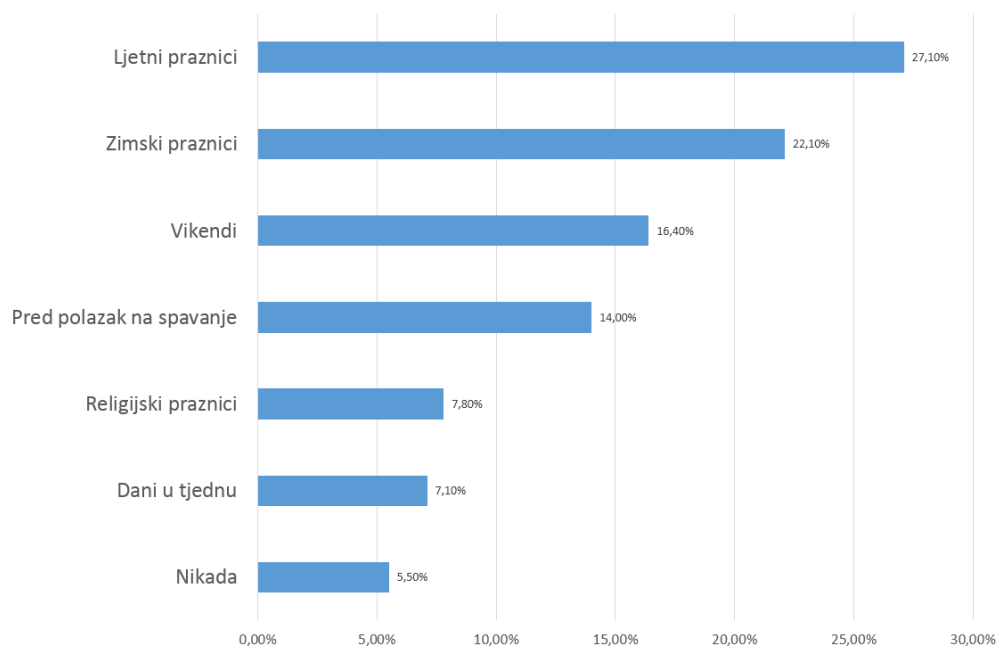

Slika 16. Rang razloga zbog kojih učenici ne čitaju više

Učenici su upitani o **najizglednijem trenutku za čitanje (pitanje 24)** i rezultati prikazani u tablici 31 i slici x ukazuju da su praznici vrijeme kada učenici najčešće čitaju. Tijekom *ljetnih praznika* čita 27,10% učenika, tijekom *zimskih praznika* 22,10% učenika.

Tablica 31. Najizgledniji trenutak za čitanje

	f	%
Ljetni praznici	2985	27,10%
Zimski praznici	2433	22,10%
Vikendi	1804	16,40%
Pred polazak na spavanje	1538	14,00%
Religijski praznici	863	7,80%
Dani u tjednu	787	7,10%
Nikada	606	5,50%
Ukupno	11016	100,0%

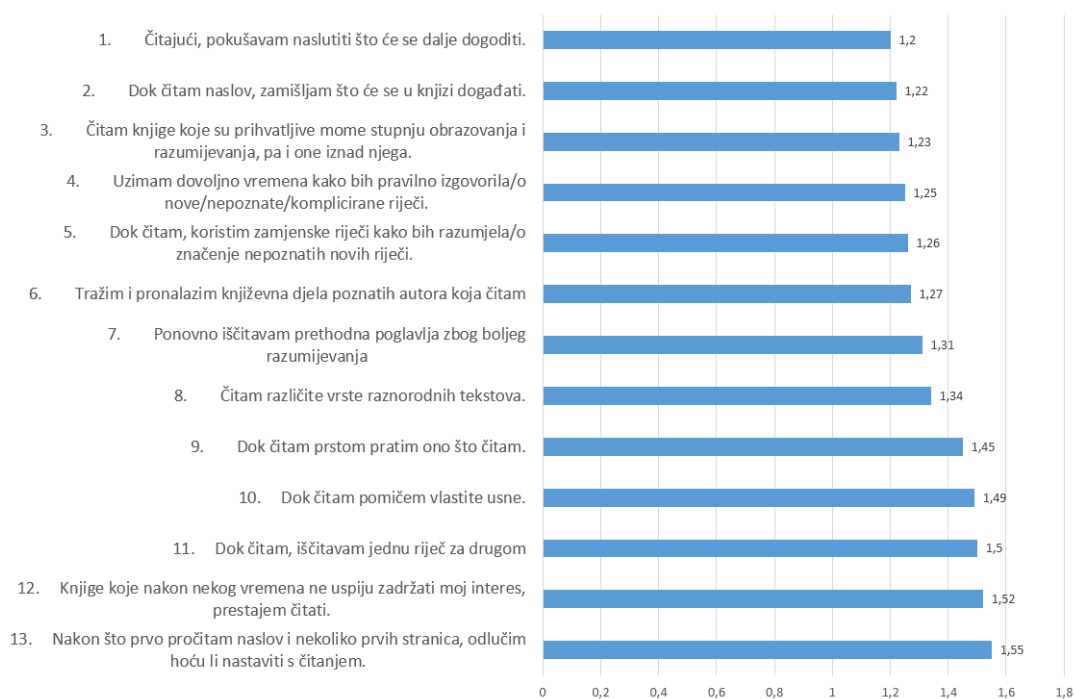
Slika 17. Najizgledniji trenutak za čitanje

Kao što je prikazano u tablici 32 i na slici x, učenici su na nizu od **13 tvrdnji (pitanje 25)**, svaku od tvrdnji označili kao dobru naviku (1) ili kao lošu naviku (2). Za tvrdnje s manjom srednjom vrijednosti moguće je ustvrditi da ih učenici prepoznaju kao dobre navike. Na primjer, kada tvrdnju *Čitajući pokušavaju naslutiti što će se dalje dogoditi* učenici prepoznaju kao dobru naviku ($M=1,2$; $SD=0,403$), a kao jako lošu naviku prepoznaju tvrdnju *Nakon što prvo pročitam naslov i nekoliko prvih stranica, odlučim hoću li nastaviti s čitanjem* ($M=1,55$; $SD=0,497$).

Tablica 32. Prepoznavanje dobri i loših čitateljskih navika

	N	M	SD
1. Čitajući, pokušavam naslutiti što će se dalje dogoditi.	4926	1,2	0,403
2. Dok čitam naslov, zamišljam što će se u knjizi događati.	4927	1,22	0,414
3. Čitam knjige koje su prihvatljive mome stupnju obrazovanja i razumijevanja, pa i one iznad njega.	4911	1,23	0,423
4. Uzimam dovoljno vremena kako bih pravilno izgovorila/o nove/nepoznate/komplicirane riječi.	4897	1,25	0,435
5. Dok čitam, koristim zamjenske riječi kako bih razumjela/o značenje nepoznatih novih riječi.	4920	1,26	0,439
6. Tražim i pronalazim književna djela poznatih autora koja čitam	4993	1,27	0,446
7. Ponovno iščitavam prethodna poglavlja zbog boljeg razumijevanja	4948	1,31	0,461
8. Čitam različite vrste raznorodnih tekstova.	4885	1,34	0,473
9. Dok čitam prstom pratim ono što čitam.	4924	1,45	0,497

10. Dok čitam pomičem vlastite usne.	4930	1,49	0,5
11. Dok čitam, iščitavam jednu riječ za drugom	4921	1,5	0,5
12. Knjige koje nakon nekog vremena ne uspiju zadržati moj interes, prestajem čitati.	4922	1,52	0,5
13. Nakon što prvo pročitam naslov i nekoliko prvih stranica, odlučim hoću li nastaviti s čitanjem.	4918	1,55	0,497

Slika 18. Prepoznavanje dobri i loših čitateljskih navika

Anketa:

https://docs.google.com/forms/d/12tP3Guh03nDxCgTU3P7I2zHBTBAyk_8BjBFyRqSjw34/edit

*Ova publikacija odražava isključivo stajalište autora publikacije i Komisija se ne može smatrati odgovornom
prilikom uporabe informacija koje se u njoj nalaze!*